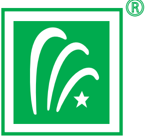
ZAMAN 12 KASIM 2005 CUMARTESİ SAYI: 153 ZAMAN'LA BİRLİKTE SATILIR www.zaman.com.tr/ailem

ailem

- Ailece bir 'özür'le yaşamak
- Fatih ve iki papaz
- Çocuk eğitiminde 23 altın kural

Vermek Peygamber Ahlâkıdır

MIGUN® Termal Masaj Yatağı

Yaşam Kalitenizi Artırır

TEŞEKKÜRLER TÜRKİYE

w w w . m i g u n . c o m . t r

★ Türkiye geneline yayılmış olan **33** tane ücretsiz tanıtım merkeziyle,
★ 17 yıldan beri tüm dünyada Amerika' da 150, dünya genelinde 600'ü aşkın şubesiyle,
★ F.D.A onaylı (A.B.D Gıda ve ilaç idaresi)
★ Sektörün önde gelen kuruluşlarından Migun Termal Masaj Yatakları
★ Türk halkına göstermiş olduğu yoğun ilgiden dolayı teşekkür eder.

Şubelerimizde bel, sırt, boyun ve ayak bölgelerine el değmeden ücretsiz masaj uygulaması yapılır.

A.B.D İlaç Dairesi

CE Sertifikası

TÜV Sertifikası

ABD Patenti

Gorden Sanayi Teşekkürü ile Ödüllendirilmiştir

ISO 9001 Sertifikası

MERKEZ: 0216 495 25 15 • ALTIYOL (KADIKÖY/İST) 0216 450 20 91 • BAKIRKÖY (İST) 0212 542 59 05 • ERENKÖY (İST) 0216 478 57 80 • ETİLER (İST) 0212 287 18 69 • FATİH (İST) 0212 521 10 18 • G.OSMANPAŞA (İST) 0212 606 26 06 • KOŞUYOLU (KADIKÖY/İST) 0216 340 54 07 • KÜÇÜKYALI (İST) 0216 366 52 88 • KÜÇÜKÇEKMECE (İST) 0212 592 70 71 • ŞİRİNEVLER (İST) 0212 441 67 00 • ŞİŞLİ (İST) 0212 343 17 50 • ÜSKÜDAR (İST) 0216 495 25 19 • ÜMRANİYE (İST) 0216 634 20 25 • ADANA 0322 234 51 56 • ANKARA (ÇANKAYA) 0312 442 07 65 • ANKARA (KEÇİÖREN) 0312 347 65 25 • ALANYA 0242 522 58 81 • ANTALYA (BAHÇELİEVLER) 0242 237 72 93 • BURSA 0224 273 33 94 • ÇORLU 0282 650 03 77 • DENİZLİ 0258 265 95 79 • GAZİANTEP 0342 326 31 86 • HATAY 0326 221 55 00 • İZMİR (BORNOVA) 0232 343 27 47 • İZMİR (KARŞIYAKA) 0232 364 60 05 • KAHRAMANMARAŞ 0344 225 73 38 • KAYSERİ 0352 233 17 18 • KONYA 0332 238 55 44 • LÜLEBURGAZ/KIRKLARELİ 0288 417 01 02 • MALATYA 0422 325 53 54 • MERSİN 0324 341 43 11 • SAMSUN 0362 420 11 04 • ŞANLIURFA 0414 313 52 50 • TRABZON 0462 223 20 05

İÇİNDEKİLER

ZAMAN ailem

12 KASIM 2005 CUMARTESİ SAYI: 153

Feza Gazetecilik A.Ş. Adına İmtiyaz Sahibi	Ali Akbulut
Genel Yayın Müdürü	Ekrem Dumanlı
Yayın Danışmanı	Hamdullah Öztürk
Yayın Editörleri	Serhat Şeftali Mustafa Aydın Şemsinur B. Özdemir
Katkıda Bulunanlar	Ali Demirel Ali Budak
Tasarım	Mehmet Şimşek
Kapak fotoğrafı	Mehmet Demirci
Sorumlu Müdür ve Yayın Sahibi Temsilcisi	Yakup Akalın
Reklam Koordinatörü	Yakup Şimşek
Yayın Türü	Yaygın Süreli

Zaman Gazetesi 34194 Yenibosna/İstanbul
Tel: 0212 454 1 454 (pbx) www.zaman.com.tr
Baskı: Feza Gazetecilik AŞ Tesisleri

http://www.zaman.com.tr/ailem
Öneri ve teklifleriniz için: ailem@zaman.com.tr

Direncimiz artıyor mu, düşüyor mu?

İnsan vücudu mükemmel yaratılmıştır. Vücudumuz, öyle koruma programlarıyla donatılmış ki, olumsuz her şeyi yenebilecek mekanizmalara sahiptir. Zaten tıp da vücudun mikroplara karşı verdiği tepkileri ölçerek hastalığı tespit etmeye çalışıyor. Hele kışın başladığı şu günlerde vücut direncimizi artıracak şeylerle beslenmeli, direnci düşürecek yorgunluk, stres, sigara gibi şeylerden uzak durmalıyız. İşte insanda maddi anlamda olduğu gibi bir de manevi anlamda bir dirençten bahsedilebilir. Nasıl ki vücut mikroplara karşı kendini koruyor, vücudun dengesini hastalığa göre ayarlıyor; tıpkı bunun gibi biz de manevi anlamda direncimizi güçlendirmeli, en ufak bir sıkıntıda düşüp de sürünme pozisyonunda kalmamalıyız. Peki bunu nasıl başarabiliriz? İşte yaşanmış bir örnek:

Soğuk bir oda, yorgan içinde yatan yaşlı bir insan. Yaşı epey ilerlemişti. Vücudunun yorgunluğu maruz kaldığı muamele ile daha da artmıştı. O gün gelenlere, gelmeseydiniz, size zararları dokunabilir diyecek kadar da ince ruhluydu. Önceleri bir semt karakolunda ikamet etme mecburiyeti getirilmişti. Sonra karakolun karşısında bir ev tutulmuş, göz hapsi burada devam etmişti. Tam sekiz yıl bu böyle sürdü. Dile kolay; sekiz yıl kimsenin sizin yanınıza yaklaştırılmadığını, o şehirden bir yere ayrılamadığınızı ve psikolojik baskının en üst düzeyde olduğunu düşünün. Fikirleri pörsümüş, inançları zayıflamış, ayağa kalkma gücü kalmamış, yaşama sevinci silinmiş bir insana dönüşürdük. İmtihanlar farklı tezahür edebilir. Ama en zorlarından biri herhalde uzun süre tecrit edilmek olmalıdır.

Yaşınız ilerlemiş, yardıma ve bakıma ihtiyacınız var. Ama sizi yalnız, bilmediğiniz bir şehirde, soğuk bir evde ikamete zorlasalar, gelecek yardımları engelleseler sekiz yılı nasıl bir halet-i ruhiye içinde geçirirdiniz? Ama o zat için öyle olmamış. Onlarca mektup yazmış sevdiklerine. O mektupların postaneden gönderilmesine bile engel konulmuş bir zaman sonra.

***

Engeller insanları daha dirençli, daha kuvvetli ve inançlı yapabilir. Ama unutmamak lazım ki engeller karşısında kaybedenler de çoktur.

Gidilen mekanlar değişse de, çevresindeki insanlar farklılık arz etse de, zulmedenler kılık değiştirse de o insanları yollarından alıkoyamayan unsurları iyi bilmek gerekir. "Sağlam inanç" bu unsurların en temel öğesi olmalıdır. Allah'a olan bağlılık insanı yücelten en güzel haslet ki, tecritleri, küfürleri, hakaretleri, iftiraları, şantajları hep boşa çıkarmıştır.

Dosdoğru olabilmek, iyi bir sabır hazırlığını gerektiriyor. Bunun için devasa değil, minik hedefler koymalı, o hedefleri haftalık, aylık olarak yapmaya çalışmalıdır. Gerisi gelecektir...

Serhat Şeftali | s.seftali@zaman.com.tr

Salih Yusufoğlu
s.yusufoglu@zaman.com.tr

BİR TEKLİF

Mektup adresi: Ailem Dergisi
(Salih Yusufoğlu) Zaman Gazetesi
34194 Yenibosna/İstanbul

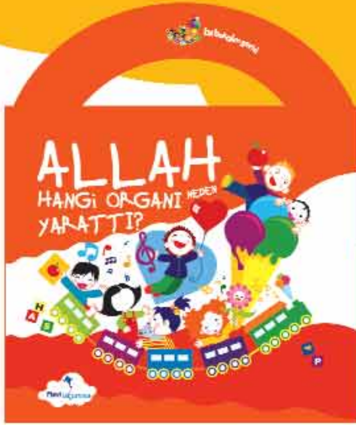
Ezana gereken değeri veriyor muyuz?

Ezan-ı Muhammedî, rüyalardan kalplere huzur bulması için nakşedildi ilkin. Sonra Hazreti Bilal'in (ra) billur sesi duyulabilecek en güzel ses olarak kaydedildi zihinlere. Bu sırlı sesi duyan müminler kemal-i edeple dinlediler onu, yokluğunda ise hasretle yandı içleri, acı çekti yürekleri. Hele o sese âşık sevdalı yiğitler ondan uzak kalınca büsbütün hüzünlendi. Bu yazıyı, ezana karşı vurdumduymazlığımız ve yurtdışında yaşayan bir dostun yüreğinin derinliklerinden gelen şu sözleri yazdırdı: "Ben burada ezan sesini duyamıyorum. Ne olur benim için, benim kulağımla, benim yüreğimle, huşu içinde dinle ezanı..."

Şimdilerde ezana eskisi kadar önem verilmiyor. Belki çoğumuz ezan sesini bile duyamıyoruz. Doğumumuzda kulağımıza, 'hayatın boyunca ayrı kalma' duasıyla okunan ezanlarla buluşamıyor artık kulaklarımız. Ona değerini hissettirmiyoruz hal ve hareketlerimizle. Büyüklerimiz Ezan-ı Muhammedî okunurken ona nasıl hürmet edeceğimizi şöyle sıralıyorlar: "Ezan okunurken mümkünse konuşmayı kesin ve ezanın edebine uygun olmayan bir durumda iseniz bu durumdan çıkın. Müezzinin okuduklarını tekrar edin. 'Hayyalessalah ve Hayyalelfelah' bölümlerini tekrarlamayın, bu arada 'La havle ve la kuvvete illa billah' (Güç ve kuvvet yalnız Allah'tandır) duasını okuyun. Sabah ezanında ise 'Essalatü hayrun mine'nnevm' (Namaz uykudan hayırlıdır) bölümünden sonra 'Sadakte ve berirte' (Doğru ve iyi söyledin) şeklinde tasdik ifadesini tekrarlayın." Ecdadımız ezana o kadar ehemmiyet vermiş ki; her yöreye her vakite özel makamlar geliştirmiş. Bugün çocuklarımız ve gençlerimiz ezana verilmesi gereken değerin farkında değil. Boylu boyunca uzanan genç ezan okunduğu zaman Allah'ı ve Peygamber'i hatırına getirmiyor, kılını dahi kıpırdatmıyor, açtığı müzik kanalını bırakın kapatmayı sesini kısmayı bile düşünmüyor... Belli ki ailesindeki büyükler ezan okunduğu zaman bunların hiçbirini yapmamış... Gelin bu mübarek günlerde, hem kendimiz hem de eş ve çocuklarımızla Ezan gerektiği değeri vermeye çalışalım ve bu davranışımız hayat boyu sürsün. Mesela, ezanı duyduğumuz zaman televizyonu kapatalım, Allah'a, ezanların gürül gürül okunduğu böyle bir ülkede yaşadığımız için şükürler edelim. Minaresiz şehirlerde ezana hasret anlaşılabilir; fakat her gün 5 defa okunan bu ülkede ezana hasret kalmak gerçekten anlaşılamayan bir hasret... Bugün ezana göstereceğimiz ilginin yarın karşımıza çıkacak olan ilgi olacağını unutmayalım.

çantalar elimizde
cevaplar cebimizde
teşekkür dilimizde

bil bakalım serisi

elif ba'nın harfleri hikâyeleriyle birlikte,
ha, ha, hapşurunca üç havuç'ta...

2. BASKI

Pozitif
Yayın Dağıtım Pazarlama

dağıtım adresi: eyüp sultan mh. osman gazi cd. esma sk. no: 4 samandıra/ istanbul
tel: 0.216.561 43 41 / pbx: 0.216.311 13 35 faks: 0.216.311 83 03 / www.pozitifdagitim.com

BİR HADİS

إِنَّ الدَّالَّ عَلَى الْخَيْرِ كَفَاعِلِهِ

İnne'd-dêlle ale'l-hayri ke-fâılihî

"Hayırlı bir işe vesile olan, onu yapan gibidir." (Tirmizî, İlim, 14)

Bahtiyar kimdir?

Ebû Hüreyre radıyallahu anh'ten rivayet edildiğine göre Resûlullah sallallahu aleyhi ve sellem şöyle buyurdu: "Allah yolunda çift sadaka veren kimse, cennetin muhtelif kapılarından, 'Ey Allah'ın (sevgili) kulu! Burada hayır ve bereket vardır' diye çağrılır. Sürekli namaz kılanlar namaz kapısından, mücahidler cihad kapısından, oruçlular reyyân kapısından, sadaka vermeyi sevenler de sadaka kapısından (cennete girmeye) davet edilirler." Ebû Bekir radıyallahu anh, 'Anam babam sana kurban olsun ey Allah'ın Resulü! Gerçi bu kapıların birinden çağrılan kimsenin diğer kapılardan çağrılmaya ihtiyacı yoktur; ama bu kapıların hepsinden birden çağrılacak kimseler de var mıdır?' dedi. Resûlullah sallallahu aleyhi ve sellem, "Evet, vardır. Senin de o bahtiyârlardan olacağını ümit ederim." buyurdu. (Buhârî, Savm 4)

Çocuklarınıza verdiğiniz sözün arkasında mısınız?

Birçok ebeveyn, bozulmuş anlaşmalar, tutulmayan sözler, ceza ve intikama dönüşecek sonuçlarla uğraşır. Ebeveynler sözünü tutma sanatını öğrendiklerinde, çocuklarına; beceri kazanma, sorumluluğu kabul etme ve gerçek işbirliği içinde çalışma konusunda yardımcı olabilirler.

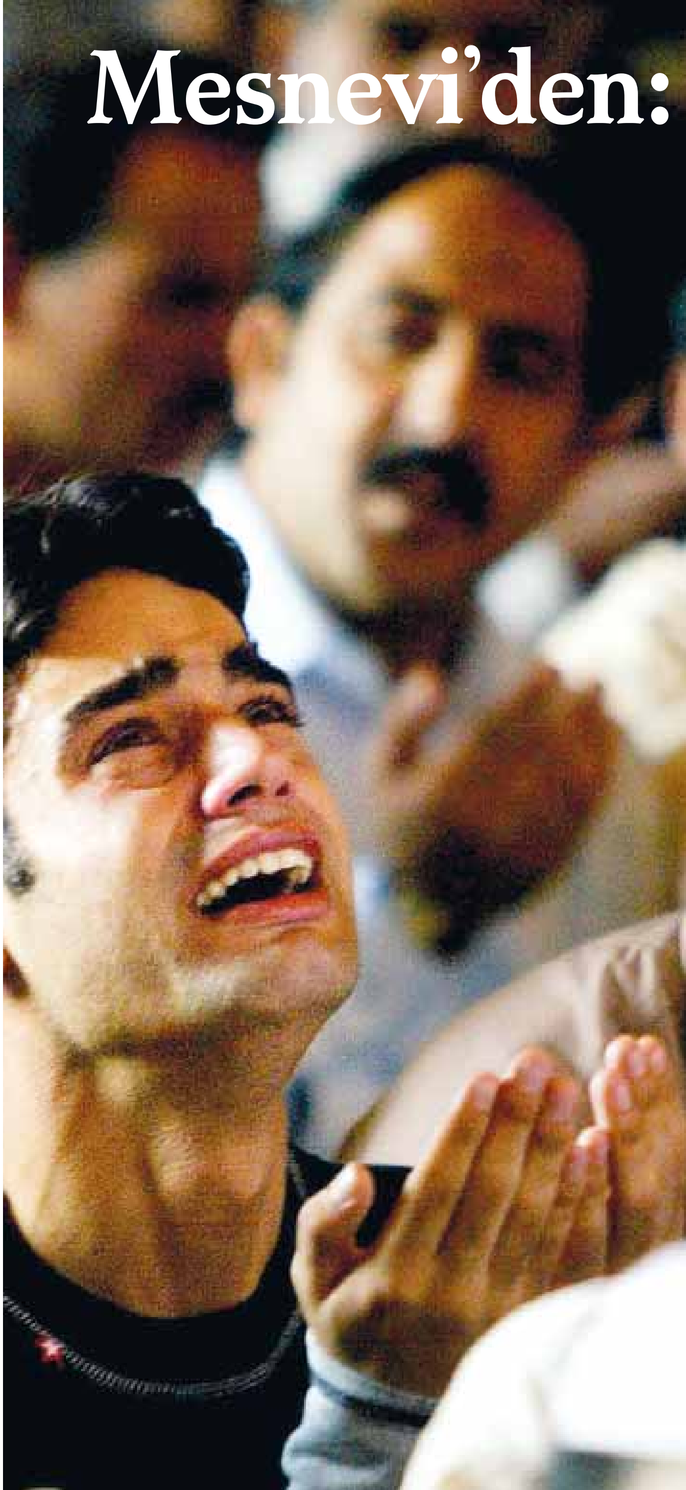
Sözünü tutma, çocukların direncine rağmen onlara işbirliği, beceri ve sorumluluk kazandıran dört adımlık bir yöntemdir. Sorun üzerine taraflar için durumun ne olduğunu paylaşmak üzere dostça bir tartışma yapın, daha doğrusu dinleyin. Beraberce çözümleri araştırın, çocuğunuzun ve sizin yapmaya istekli olduğunuza karar verdiğiniz bir tanesini seçin. Süre konusunda anlaşın. Sürenin sonunda sadece sözünüzü tutun ve saygılı bir şekilde çocuğunuza güvenin. Sözünü tutma kavramı, aşağıdaki dört tuzağa düşerek zorlaştırmadığınız sürece oldukça kolaydır. Sözünüzü tutmayı kullanırken karşılaşacağınız dört tuzak:

1. Çocukların ebeveynlerle aynı önceliklere sahip olmalarını, sözlerini tutma konusunda heyecanlı olmalarını ve ebeveynler için önemli olan şeyleri yapmalarını istemek.

2. Sorun veya göreve eğilmek yerine eleştirmek, yargılamak ve alay etmek. ("Anlaşmamız odanı saat altıda temizlemeni söylüyordu" yerine "Odanın ahırdan bir farkı yok! Ne kadar sorumsuz bir insansın. Seni kimse işe almaz.")

3. Belirli anlaşmaları önceden yapmamak.

4. Saygıyı koruyamamak.

Mesnevi'den: Dua hâli

Dua edenin, 'Rabb'im' demesi, Allah'ın 'Buyur ey kulum' demesinin ta kendisidir... Birisi her gece kalkıp Allah'ı anıyor, O'na dua ediyordu... Şeytan ona dedi: Ey Allah'ı çok anan kişi! Bütün gece Allah deyip çağırmana karşılık seni buyur eden var mı? Sana bir tek cevap bile gelmiyor, daha ne zamana kadar dua edeceksin? Adamın gönlü kırıldı, başını yere koydu ve uyudu. Rüyasında ona şöyle dendi: Kendine gel, uyan! Niye duayı, zikri bıraktın? Neden usandın? Adam: Buyur diye bir cevap gelmiyor ki, kapıdan kovulmaktan korkuyorum, dedi. Bunun üzerine dendi ki ona: Senin Allah demen, O'nun buyur demesi sayesindedir... Senin yalvarışın, Allah'ın senin ruhuna haber uçurmasındandır... Senin çabaların, çareler araman, Allah'ın seni kendine yaklaştırması, ayaklarındaki bağları çözmesindendir... Senin korkun, sevgin, ümidin Allah'ın lütfunun kemendidir... Senin her Ya Rabbî demenin altında, Allah'ın buyur demesi vardır... Gafilin, cahilin canı, bu duadan uzaktır... Çünkü Ya Rabbî demeye izin yok ona... Ağzında da kilit var, dilinde de... Zarara uğradığı zaman, ağlayıp sızlamasın diye Allah ona dert, ağrı, sızı, gam, keder vermedi... Bununla anla ki, Allah'a dua etmeni, O'nu çağırmanı sağlayan dert, dünya saltanatından daha iyidir... Dertsiz dua soğuktur. Dertliyken yapılan dua gönülden kopar...

FATİH VE İKİ PAPAZ

İLLÜSTRASYON: OSMAN TURHAN

İstanbul'un fethinden sonra Hazreti Fatih bütün mahkumları serbest bıraktırmıştı. Fakat bu mahkumların içinden iki papaz zindandan çıkmak istemediklerini söyleyerek dışarı çıkmadılar. Papazlar Bizans imparatorunun halka yaptığı zulüm ve işkence karşısında ona adalet tavsiye ettikleri için hapse atılmışlardı. Onlar da bir daha hapisten çıkmamaya yemin etmişlerdi. Durum Hazreti Fatih'e bildirildi. O, asker göndererek, papazları huzuruna davet etti. Papazlar hapisten niçin çıkmak istemediklerini Hazreti Fatih'e de anlattılar. Fatih o dünyaya kahreden iki papaza şöyle hitap etti: "Sizlere şöyle bir teklifim var: Sizler İslam adaletinin tatbik edildiği memleketimi geziniz, Müslüman hakimlerin ve Müslüman halkımın davalarını dinleyiniz. Bizde de sizdeki gibi adaletsizlik ve zulüm görürseniz, hemen gelip bana bildiriniz ve sizler de evvelki kararınız gereğince uzlete çekilerek hâlâ küsmekte haklı olduğunu ispat ediniz." Hazreti Fatih'in bu teklifi papazlar için çok cazip gelmişti. Hemen padişahtan aldıkları tezkere ile İslam beldelerine seyahate çıktılar. İlk vardıkları yerlerden biri Bursa idi… Bursa'da şöyle bir hadiseyle karşılaştılar: Bir Müslüman bir Yahudi'den bir at satın almış, fakat hiçbir kusuru yok diye satılan at hasta imiş. Müslü-

man'ın ahırına gelen atın hasta olduğu daha ilk akşamdan anlaşılmış. Müslüman sabırsızlıkla sabahın olmasını beklemiş, sabah olunca da erkenden atını alıp kadının yolunu tutmuş. Fakat olacak ya, o saatte de kadı henüz dairesine gelmemiş olduğundan bir müddet bekledikten sonra adam kadının gelmeyeceğine hükmederek atını alıp ahırına götürmüş. Atını alıp götürmüş ama at da o gece ölmüş.

Hadiseyi daha sonra öğrenen kadı, atı alan Müslüman'ı çağırtıp meseleyi şu şekilde halletmiş:

- Siz ilk geldiğinizde ben makamımda bulunsa idim, sağlam diye satılan atı sahibine iade eder, paranızı alırdım. Fakat ben zamanında makamımda bulunamadığımdan hadisenin bu şekilde gelişmesine mademki ben sebep oldum, atın ölümünden doğan zararı benim ödemem lazım, deyip atın parasını Müslüman'a vermiş.

Papazlar İslam adaletinin bu derece ince olduğunu görünce parmaklarını ısırmışlar ve hiç zorlanmadan bir kimsenin kendi cebinden mal tazmin etmesi karşısında hayret etmişler. Mahkemeden çıkan papazların yolu İznik'e uğramış. Papazlar orada şöyle bir mahkeme ile karşılaşmışlar: Bir Müslüman diğer bir Müslüman'dan bir tarla satın alarak ekin zamanı tarlayı sürmeye başlar. Karasabanla tarlayı sürmeye çalışan çiftçinin sabanına biraz sonra ağzına kadar dolu bir küp altın takılmaz mı? Hiç heyecan bile duymayan Müslüman bu altınları küpüyle tarlayı satın aldığı öbür Müslüman'a götürüp teslim etmek ister: "Kardeşim ben senden tarlanın üstünü satın aldım, altını değil. Eğer sen tarlanın içinde bu kadar altın olduğunu bilseydin herhalde bu fiyata bana satmazdın. Al şu altınlarını." Tarlanın ilk sahibi ise daha başka düşünmektedir. O da şöyle söyler: "Kardeşim yanlış düşünüyorsun. Ben sana tarlayı olduğu gibi, taşı ile toprağı ile beraber sattım. İçini de dışını da bu satışla beraber sana verdiğimden, içinden çıkan altınları almaya hiçbir hakkım yoktur. Bu altınlar senindir dilediğini yap." Tarlayı alanla satan anlaşamayınca mesele kadıya, yani mahkemeye intikal eder. Her iki taraf iddialarını kadının huzurunda da tekrarlarlar. Kadı, her iki şahsa da çocukları olup olmadığını sorar. Onlardan birinin kızı birinin de oğlunun olduğunu öğrenir ve oğlanla kızı nikahlayarak altını çeyiz olarak verir. Papazlar daha fazla gezmelerinin lüzumsuz olduğunu anlayıp doğru İstanbul'a Hazreti Fatih'in huzuruna gelirler ve şahit oldukları iki hadiseyi de aynen nakledip şöyle derler: "Bizler artık inandık ki, bu kadar adalet ve birbirinin hakkına saygı ancak İslam dininde vardır. Böyle bir dinin salikleri başka dinden olanlara bile bir kötülük yapamazlar. Dolayısıyla biz zindana dönme fikrimizden vazgeçtik, sizin idarenizde hiç kimsenin zulme uğramayacağına inanmış bulunuyoruz."

Hazırlayan: SÜMEYYE GÜRGEN

Efendimiz'in (sas) oğlu İbrahim'in annesi: Hz. Mâriye (r. anha)

İki Cihan Serveri Efendimiz (sas), vefatından üç yıl önce bazı ülke liderlerini mektuplarla İslam'a davet etmişti. Bu mektupların birini de Mısır hükümdarı Mukavkıs'a göndermişti. Bu mektup şu an Topkapı Sarayı'nda sergilenmektedir. Mukavkıs, bu mektuba bir cevap ile birlikte bazı hediyeler ve Hıristiyan olan Mâriye ile Sirin adlarında iki kız kardeşi cariye olarak göndermişti. Hz. Muhammed (sas), kızcağızlardan Sirin'i şair Hasan b. Sabit'in uhdesine vermiş, Mâriye'yi de kendi himayelerine almıştı.

Hz. Risaletpenâh, Mâriye'yi yanında bir cariye olarak alıkoymuştu. Efendimiz'in (sas) ilk hanımı, validemiz Hz. Hatice'den Kasım adlı bir oğlu dünyaya gelmişti. Hz. Mâriye'den (r. anha) İbrahim adlı bir oğlu oldu. Hicrî sekizinci yılda doğan minik İbrahim, 2 yaşına girdiği sıralarda vefat etti. Hz. Muhammed'e (sas) oğlu İbrahim'in hastalığı haber verildiğinde, Abdurrahman b. Avf ile birlikte yanına gitmiş, çocuğunun ölüm pençelerinde kıvrandığını görerek üzülmüş ve mübarek gözyaşlarını tutamamıştır. Ayrıca İbrahim'in vefatı anında güneş tutulmuştu. Halk, güneşin de Hz. Peygamber'in matemine iştirak ettiğini söylemiş; ancak O bu duruma hemen müdahale ederek; "Güneş ve Ay, Allah'ın birliğine ve büyüklüğüne iki şahittir. Onlar hiç kimsenin ölümü ve dirimi ile ilgili değildir." buyurarak oğlunun ölümünden dolayı güneşin tutulmadığını belirtmiştir.

Mısırlıların gönlü kazanıldı

Efendimiz'in Hz. Mâriye'yi himayesine alması, Mısırlılar üzerinde gerçekten güzel bir etki bırakmıştı. Müslümanlar Mısır için Bizanslılarla savaştığında ahalinin tarafsız kalmasının bir sebebi de bu olmuştur. Hz. Mâriye, hicretin on altıncı senesinde vefat etmiştir. *(Muhammed Hamidullah, İslâm Peygamberi, II, 745 vd)*

Efendimiz'den çok etkilendi

Hz. Mâriye, Mısır'da güzel bir hayat sürerken, birdenbire küçücük bir odada yaşayacağı Medine'ye gelmişti. Hz. Peygamber oldukça mütevazı bir hayat sürüyor, çok az yiyor, bazen aç yatıyor, sade giyiniyor, ot bir yatakta uyuyordu. Ahlâkı ve kibarlığı akıl almayacak güzellikteydi. Hz. Mâriye, Efendimiz'den Hz. İsa Aleyhisselam'ın ilah değil, kul ve resul olduğunu öğrendi. Kalbi İslam'a iyice yatıştı.

FOTOĞRAF: AFP

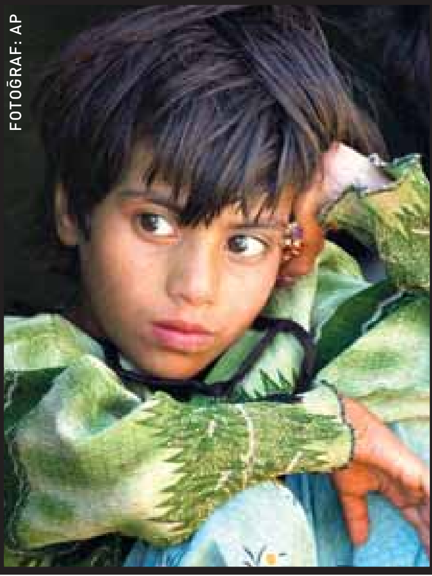
Onlar hep yanımızda oldu, artık sıra bizde

FOTOĞRAF: AFP

Onlar geçmişte bizim için ağlamış, bizim derdimizle dertlenmişlerdi. Şimdi kardeşliğimizi gösterme zamanı.

■ ALİ DEMİREL

Yeryüzünün neresinde yaşıyor olurlarsa olsunlar, hangi dili konuşuyor olurlarsa olsunlar, hangi kavme mensup olurlarsa olsunlar veya hangi renge sahip olurlarsa olsunlar bütün mü'minler birbirlerinin kardeşleridirler. Nitekim bu hakikati bizzat Cenab-ı Hak dile getirmektedir. (Hucurat, 49/10) Efendimiz (sallallahu aleyhi ve sellem) bir hadislerinde, bir vücudun herhangi bir azası rahatsız olduğunda nasıl ki bütün bir vücut aynı rahatsızlığı, aynı acıyı duyuyorsa, bir tek mü'minin dünyanın ta öbür ucunda olsa bile çektiği acıyı, duyduğu ızdırabı diğer mü'min kardeşlerinin de derinden hissetmesi gerektiği üzerinde duruyor. (Buhârî, Salat, 88; Müslim, Birr, 65) Şanlı tarihimiz böylesi kardeşlik tablolarıyla dopdoludur. İşte onlardan sadece bir tanesi: 1900'lü yılların başında memleketimiz üst üste felaketlere maruz kalıyordu. Çanakkale'den, İstanbul'dan İngiliz toplarının sesi geliyordu. Bir zamanlar Belgrad'a yönelen toplar, kuvvetli bir alternatif bulamayan dış güçlerin elinde üzerimize dönmüş bizi bombalıyordu. Mehmetçiğin bunun karşısında mücadele edecek gücü kalmamıştı. Sadece süngüsü vardı. İngiliz toplarının gürlemelerine karşı o, süngüyle karşı koyuyordu. Yirmibirinci asrın nâdânları anlayamasa da Mehmetçik topa karşı süngüyle selam duruyor, düşmanına "geçemezsin" diyor ve böylece Bedr'in arslanlarının arkasında yerini alıyordu. Çanakkale Boğazı'nda İngiliz topları bir vahşet hazırlarken Trablusgarb'da da İtalyanlar ölüm saçıyordu. Altı asır insanlığın kaderi üzerinde hükmetmiş koskocaman bir devlet, yaralı arslan halinde morga kaldırılırken bu muhteşem bünyeye musallat olmuş parazitler sağdan soldan alçakça saldırılar ve tecavüzler yapıyordu. Bu arada âlem-i İslam da bizimle beraber inliyor, bir zamanlar idare ettiği her bölgeye huzur ve güven getiren Devlet-i Âliye-yi Osmaniye'nin bitirilişi karşısında gözyaşı döküyordu.

FOTOĞRAF: AP

FOTOĞRAFLAR: MEHMET DEMİRCİ

Şimdi sıra bizde

7,6'lık bir depremle sarsılan kara gün dostumuz Pakistan halkı, şimdilerde ağlıyor. Bu zor günlerde ülkenin en çok ihtiyaç duyduğu şey şüphesiz bir yudum suyu kendisiyle paylaşacak, uzattığında elini tutacak sıcak bir el. Bize düşen onların elinden tutmak, yaralarını sarmak. Kurtuluş savaşı yıllarında Müslüman kardeşinin çiğnenen vatan topraklarının sesini ta Asya'nın uzaklarından duyan Pakistan'a şimdi yardım zamanı. Aynı zamanda bu, bizim için bir vefa borcu. Bire binlerin, yüzbinlerin verildiği böylesi bereketli günlerde Pakistanlı kardeşlerimizin çığlıklarına kulak vermeli, onların dertleriyle dertlenmeli, maddi-manevi her türlü desteğimizle yanlarında olduğumuzu göstermeliyiz.

Lahor sokaklarından insan seli akıyor

Sözün burasında dikkatlerinizi bir toplantıya çekmek istiyoruz. Hadiseyi bize Süleyman Nedvi naklediyor: O gün Pakistan'ın Lahor şehrinde büyük bir toplantı, şimdinin diliyle miting yapılacaktı. Müslüman Türk'ün içinde bulunduğu durum değerlendirilecekti. Şehit edilen Mehmetçikler adına gözyaşı dökülecek, eller yüce Mevla'ya kaldırılacaktı. Ben de toplantı mahalline gittim. Lahor sokaklarından insan seli akıyordu. İğne atsan yere düşmeyecek şekilde kalabalık vardı. Kürsüye sırayla hatipler geliyor, çok güzel şeyler anlatıyorlardı. Halkın gözlerinden akan yaşlar yere düşmüyor, birbirlerinin sırtlarını ıslatıyordu. Türk insanına yardım olarak göndermek için ceketler, gömlekler çıkarılıyordu. Her şey veriliyordu. Halk coşmuştu. "Canını verecek yok mu?" dense süngüsünü eline alan Çanakkale'ye, Maraş'a, Antep'e koşacaktı. Rasulullah'ın on dört asır evvel bina ettiği yapının ruhuydu bu.

Dr. İkbal'in Efendimiz'e verdiği hediye

Ve nihayet beyaz elbiseler içerisinde iki büklüm birisi kürsüye geliyordu. Muhtemelen bu tatlı şiire kafiye koyacak, bu muhteşem ahenge ayrı bir dem getirecek, son sözü söylecekti. Sonra öğrendim ki bu zat sözleriyle çok sineleri yaralayan Doktor Muhammed İkbal'di. Batı'nın dersini almış ama Batılılaşmamış, İslam ruhuyla olgunlaşmış, Hz. Muhammed (sallallahu aleyhi ve sellem)'in rahle-i tedrisinde ders görmüş bir insandı. Öyle konuşmuştu ki halk kendinden geçmiş can vermeye teşne hale gelmişti. Son sözlerini şöyle bitiriyordu: - Cemaat, ben şu anda kendimi Efendimiz'in karşısında görüyorum. Bana diyor ki: "İkbal ne hediye getirdin?" Diyorum ki: "Ya Rasulallah sultana sultanlık gedaya gedalık yaraşır. Benim gibi bir köle sana ne hediye getirebilir. Asırlar var ki sana bir hediye getiremedik. Bedr'in arslanları, Uhud'un kahramanları gibi seni memnun edemedik. Fakat sana aziz bir hediye takdim edeceğim. Bu hediye, Trablusgarb'da İtalyanlara karşı savaşan Mehmetçiğin, senin uğruna akıttıkları şehit kanlarıdır." Cemaat kendinden geçmişti. Rasulü Ekrem'e en son takdim edilen şey, yarım bardak kandan ibaretti. Ve bu kan oradaki kardeşlerimiz tarafından cennet kevserlerinden üstün tutuluyordu. Onlar, bizim için ağlıyor, ızdırap çekiyorlardı.

FOTOĞRAFLAR: MEHMET DEMİRCİ

FOTOĞRAF: REUTERS

Rabb'imize (cc) sadâkat duygusunun en güzel belirtisi:

SADAKA

Sadaka, tüm hayatımızı kuşatır. Ruhumuzu inceltir. Sorumluluklarımızı ve bir kul olduğumuzu hatırlatır. Afetzedelere, hastalara, darda kalmışlara uzanacak her yardım öte dünyada şefaatçimiz olacaktır.

■ **BAYRAM KUSURSUZ**

Genel anlamıyla sadaka, bir kimseye göstermiş olduğumuz "tebessüm"den tutun da farz olan yardımlara kadar Allah rızası için yapılan tüm maddî-mânevî fedâkârlıkları içine alacak kadar kapsamlı bir kavramdır. Hadis-i şeriflere baktığımızda bu anlamda bir sadakanın birçok faydasını ve neticesini görmekteyiz. Bunları sıralayacak olursak:

1. Sadaka, Rabb'in gazabını söndürür

Allah Resûlü (Aleyhisselâm); "İnne's-sadakate le-tütfiu gadabe'r-Rabb" (Mecmeu'z-Zevâid, III/110) "Sadaka Rabb'in gadabını söndürür." buyurmaktadır. Bu, gazabın sönme hâdisesinin dünya ve âhireti kapsadığı da belirtilmektedir, (Feyzü'l Kadîr, IV-193). Benzer rivâyetler çoktur. Meselâ; "Sadakatü's-sirri tütfiu gadabe'r-Rabb!" (Keşfü'l-hafâ, II/28) "Gizli verilen sadaka Rabb'in gazabını söndürür." sözü de bunlardan bir başkasıdır. Sağ elin verdiğini sol elin bilmemesi önemlidir. Alimlerimiz, "vâcibât" denilen farz mâhiyetindeki ibâdetlerin dışında kalan "tatavvu/nâfile" babındaki ibâdetlerin riyâ tehlikesinden dolayı gizlenmesinin daha uygun olduğu kanaatindedirler. Mümkünse ve başka daha önemli maksatlar yoksa farzların açıkça yapılması, nâfilelerin gizlenmesi daha uygundur. Bu konuda âyetler de vardır. Ancak ulemâ bunların istisnasının olabileceğini de belirtir. Riyâ tehlikesini aşan yiğitler ve bu konuda örneklik ve rehberlik yapılması gereken yerlerde bulunan kimseler açıkça da verebilirler. Öyle bir zamanda belki bu daha faziletli de olabilir. Yani durum, verenin ve verilenin hâlet-i ruhiyesine göre değişebilir. Yukarıda bildirilen hüküm "genellikle bu böyledir" tâbiriyle kayıtlıdır, (Kurtubî, III/332). Gazab, Cenâb-ı Allah'ın sıfatlarından bir sıfattır. İrâde gibi o da sıfât-ı zâtiyye'dendir. İsyan edenlere karşı Allah'ın suhtu, onlardan yüz çevirmesi, cezalarını vermesi.. gibi anlamlara gelir, (Feyzü'l-Kadîr, II/362).

İslam, cemiyeti bir bütün olarak görür. Sağlıklılar hastalara, zenginler fakirlere, güçlüler güçsüzlere, gençler yaşlılara yardım etmelidir. Ta ki, Rabb'imizin rahmeti hepimizin üstünde tecelli edebilsin.

"Ve bâû bi-gadabin minallah" (Âl-i İmrân, 112); "Ve gadiballahü aleyhim" (Fetih, 6) şeklinde Kur'an-ı Kerim'de de birçok yerde geçer. Allah Resûlü de şöyle buyurur: "Ümmetimin amelleri bana cuma günleri iki kez arz olunur. Görüyorum ki Allah'ın gazabı zinâkârlara daha şiddetli oluyor." (Kurtubî, XII/167) ve "el-Veylü li-men yağdab ve yensâ gadaballah!" (Keşfü'l-hafâ, II/464) sözü de vardır ki "Öfkelenen ve bu arada Allah'ın gazabını unutan kimseye yazıklar olsun!" demektir. Süfyân b. Uyeyne, "Allah'ın gazabına dûçâr olmanın onulmaz bir dert/belâ olduğuna" işâret etmektedir. Ancak hemen arkasından reçete de verilmektedir: "Devâühü el-istiğfâr bi'l-eshâr ve't-tevbetü'nnasûh!" "Bunun devası, seherlerde istiğfar ve gerçek bir tevbe olan tevbe-i nasûh'tur!" Abdullah b. Amr; "Ya Resûlallah! Allah'ın gazabına dûçâr olmaktan beni hangi şey korur?" deyince Allah Resûlü çok defa buyurduğu gibi, "Kızmamak" buyurmuştur, (Feyzü'l-Kadîr, VI/414). Efendimiz'in bir ikazı da şöyle: "Eğer Allah'ın rahmetinin enginliğini bilseydiniz ona güvenir tembellik yapardınız. Siz bundan çok azını biliyorsunuz. Allah'ın gazabının şiddetini bilseydiniz zannederdiniz ki bundan asla kurtuluş yok!" (Feyzü'l-Kadîr, V/315; Mecmeu'z-Zevâid, X/213) Tebessümün de bir sadaka olduğunu unutmayalım.

Herkes zengin olup sadaka verme imkanına sahip olmayabilir. Ama işleri güçleştirmeyip, kolaylaştırmak, insanlara karşı iyi niyetli ve mütebessim olmak bile sadaka sevabı kazandırır.

2. Sadaka belâları def eder

"Es-Sadakâtü bi'l-gadavât tüzhibu bi'l-âfât" (Keşfü'l-Hafâ, I/329; Deylemî, II/414) buyrulmaktadır; yani, günün evvelinde/başlangıcında/kuşlukta verilen sadaka kazâ ve âfetleri giderir. Hâfız Münâvî yorum babında şunları ekler: Buradaki 'âfât' dinî ve mânevî âfetleri de içerir. Akşam sadakası geceki belâlara engel olur anlamı da çıkarılabilir. Sadakanın verilmesinde fitneden kurtuluş ve selâmet vardır. Mallar ve çoluk çocuklar bile fitne ve imtihan unsurudur. Cenâb-ı Hak; "İnnemâ emvâlüküm ve evlâdüküm fitnetün" (Teğâbün, 15) buyurmaktadır. İman edip sadaka veren, ruhunu ve mâlını Allah'a teslim etmektedir. Mal ki canın yongasıdır. Bu sayede gerçekten Allah'ın tam bir kulu olur (Feyzü'l-Kadîr, IV/237).

3. Sadaka vermede acele edin

"Bâkirû bi's-Sadakâti fe-inne'l-belâe lâ yetehattâhâ" (Mecmeu'z-Zevâid, III/110; Mu'cemu'l-Evsat, VI/9) buyrulmaktadır ki; "Sadaka vermede acele edin. Çünkü belâ sadakanın önüne geçemez." Dua gibi, sadaka da kazâ'nın oluşmasını engeller ve sanki onu reddedip geri çevirir (Feyzü'l-Kadîr, II/333).

FOTOĞRAF: AP

Kişi, Allah rızası için evinin nafakasını helalinden kazanmak için koştursa, sonra o kazandığıyla ev halkını doyurup giydirse kendisine sadaka sevabı yazılır.

4. Emanet sadaka kesinlikle şahsî mala karıştırmamalıdır

Sadakayı kesinlikle kendi şahsî malımıza karıştırmamalıyız. Bu konuda gelen rivâyetler gerçekten ürperticidir: Hz. Âişe'den (ra) gelen zayıf bir rivâyette: "Mâ Hâletat es-Sadakatü Mâlen İllâ ehlekethü" (Sünenü'l-Kübrâ, IV/159; Keşfü'l-Hafâ, II/245-398) meselenin önemi vurgulanmaktadır. Bunun yorumunda şunlar söylenmiştir: Sadaka karıştığı malı telef eder, yok eder, kökünü kazır, siler süpürür... Çünkü bu mânâda bir infak, malı koruyucu bir kalkandır. Bu artık başkasının hakkıdır ve haramdır. Haram da bir helâle karışırsa onu helâk eder, derler. İmâm-ı Şâfii: "Şüphesiz sadaka hıyâneti, karışmış olduğu malı telef eder!" demiştir (Feyzü'l-Kadîr, V/443).

5. Sadaka malı bereketlendirir

"Tesaddekû mimmâ razakakümüllahü! Fe-inne's-sadakate lâ tünkisu velâkin tüzîd!" (Keşfü'l-Hafâ, I/363). "Mâ nakasat sadakatün min mâlin!" (Deylemî, IV/87; Keşfü'l Hafâ, II/232) "Sadaka (zekat), maldan hiçbir şey noksanlaştırmaz." Sadaka, zâhiren malı eksiltiyor gibi görülse de Allah'ın bereketine mazhariyetle devamlı artmaktadır. Zira her şey elinde olan Allah, sadakasını veren insana malını artırma yollarını ilham etmektedir ki, bunu aydınlatan pek çok müşahhas misal bulmak mümkündür. Kalpler Allah'ın elindedir. O, istediği ve hikmeti iktiza ettiği zaman, kalpleri, emrini yerine getirip sadakasını veren kimselere doğru yöneltir ve o insanın ticaretinde ciddi canlanmalar görülür. Bu, Allah'ın, bahşettiği bir berekettir. Aynı zamanda bu mesele, sadece tecrübelerin ürünü olarak ortaya çıkmış bir hüküm de değil, Allah'ın vaadi, Rasûlü'nün müjdesi ve meleklerin de duâsının neticesidir. Allah (cc); "İnsanların malları içinde, artması için verdiğiniz faiz, Allah katında artmaz. Fakat Allah'ın rızasını isteyerek verdiğiniz zekata gelince işte onu verenler, (sevap ve mallarını) kat kat artıranlardır." buyurmaktadır. Demek ki mallarını artırma düşüncesiyle faize yatıranlar gerçekte, maksatlarının aksiyle tokat yemektedirler; Allah'ın rızası istikametinde tasaddukta bulunanlar ise daha fazlasıyla berekete kavuşmaktadırlar. Sadaka ve zekat vermede, şeytan ve nefsin menfî baskısı vardır. Her biri, insana, zekat ve sadakanın malda eksikliğe sebep olacağını ve neticede fakirlikle karşı karşıya kalınacağını telkin ederler. Bu konuda Kur'an, onların telkinlerine karşılık bizlere şu uyarıda bulunur: "Şeytan sizi fakirlikle korkutur ve size çirkin şeyleri yapmayı emreder."

FOTOĞRAFLAR: MEHMET DEMİRCİ

FOTOĞRAF: AFP

Mü'min mü'minin kardeşidir. Her hali onu da ilgilendirir. Sevinciyle memnun olup, üzüntüsüyle hüzünlenir. Zorda kaldığında yardımına koşar. Elinden geleni maddi-manevi olarak ardına koymaz. Bilir ki, "verdiği" ahirette kendisini hayırla karşılayacaktır.

6. Sadaka kötü ölümü engeller

"İnne's-sadakâte le-tedfeu mîytete's-sûi" Sadaka, kötü ölüm çeşitlerini engeller (Mecmeu'z-Zevâid, III/110; Tirmizî, III/52). "Açıktan verilen sadaka kötü ölümleri engeller" rivâyeti de vardır ki, demek ki bâzı zamanlarda sadaka vermenin açıktan verilmesi bile daha hayırlı olabilir (Keşfü'l-Hafâ, II/29). Bu konuda şu tür yorumlar da yapılmaktadır ki; "kötü ölüm" ibâresini açıklar mâhiyettedir: Israr ederek günah işleyenlerin o günah üzerinde ölmemeleri, Allah'ın rahmetinden ümit kestirmemesi, kötü amellerle kalbinin mühürlenerek ölmemesi.. veya zehirli yaratıkların sokmaması, boğulmaması, yanmaması.. vb. Efendimiz Aleyhisselâm'ın Allah'a sığındığı türden kötü ölümlerden koruması da bu mânâya dahildir. Özetle, âkıbeti iyi olmayan ölümler kastedilmektedir. Çok fakir bir sûrette ölmek, acıtıcı bir musibetle ölmek, fecî şekilde ölmek, sû-i hâtime ile ölmek... (Allah muhafaza buyursun) hepsi bunlardandır (Feyzü'l-Kadîr, II/193, 362).

7. Güzel koku ve sadaka

"Sadaka, bunu isteyenin eline düşmeden önce Rahman olan Allah'ın yed-i kudretine düşer." (Mu'cemu'l-Kebîr, 9/109). "Allah tevbeleri kabûl buyurur ve sadakaları da alır!" anlamında bir âyet de vardır. Bir başka hadiste; "En temizinden -ki Allah en temizini kabul eder- veren birisinin sadakasını Rahman olan Allah alır. Bu bir hurma bile olsa, Rahman'ın elinde öyle bereketlenir ki, Uhud'dan daha büyük olur. Aynen sizden biriniz, tayını veya deve yavrusunu besleyip büyüttüğü gibi, Allah da (cc) sizin sadakalarınızı öyle geliştirir. Allah, fâizi mahveder; ancak sadakaları bereketlendirir, âyeti de bunun şâhididir." buyurulmuştur. (Mecmeu'z-Zevâid, III/111) Hz. Âişe validemiz, tasadduk edeceği paralara güzel kokular sürermiş, sebebini sorduklarında da şöyle cevap verirmiş: "Ben Efendimiz'den, sadakanın fakirin eline geçmeden evvel Allah'ın eline geçtiğini işittim. Bu paraların güzel kokularla Allah'ın eline varmasını istediğim için onlara koku sürüyorum." Bu yüzden zarurî ihtiyaçlarımızdan artakalan mal, para, neyimiz varsa Allah için din, ülke ve insanlık hizmetinde sadaka olarak harcanmalıdır.

Hz. Halid'in (ra) elinde 9 kılıç parçalandı

Mu'te Savaşı

Mûte Savaşı, genç İslâm devletinin Medine'de kurulmasından sonra Müslümanlarla Rumlar ve Hıristiyan Araplar arasında yapılan ilk savaştır. Birçok güzide sahabi şehit olmuştur.

■ **AHMET CAN**

Mûte, Şam bölgesine giren Belka yakınlarında bir yerin adıdır. Hz. Peygamber, ashabdan Hâris b. Umeyr (ra)'i Busra (Havran) Emiri Şurahbil b. Amr el-Gassânî'ye İslâm'a davet mektubunu sunmak üzere yollamış; ama bu sahabi Gassaniler tarafından şehid edilmişti. Halbuki; "elçiye zeval yoktur" anlayışı gereğince düşman ülkeler bile birbirlerinin elçilerine dokunmazlardı. Hz. Peygamber, ashabına çok düşkündü, onlardan birinin başına bir sıkıntı geldi mi ondan çok rahatsız olurdu. Bu sebeple ashabından birinin küstahça öldürülüşüne seyirci kalamazdı. Hemen 3000 kişilik bir ordu hazırladı. Ordunun kumandanı Zeyd b. Hârise idi. Şayet bu zât şehid düşerse yerine Cafer b. Ebi Talib, o da şehid düşerse Abdullah b. Revâha geçecekti. Düşman önce İslâm'a davet edilecekti, kabul etmez ve cizyeye de razı olmazsa İslâm elçisini öldüren bu cânilerle savaşılacaktı. Peygamberimiz (sas) orduyu Seniyyetü'l-Veda'ya kadar yürüyüp uğurladı. Halid b. Velid gibi yüksek askerî bir deha ve üstün strateji bilgisine sahip bir kimse de bu savaşa bir nefer olarak katılmıştır. H.8/M.629 yılında İslâm ordusu Medine'den çıkıp Mûte'ye ulaştığında karşılarında Bizans'ın desteğinde Hıristiyan Araplardan oluşan 100.000 kişilik bir ordu bulmuşlardı.

İslâm ordusunun kumandanları meseleyi tartıştılar; geri dönmek ve Hz. Peygamber'e haberci yollamak hususlarını görüştüler. Ancak savaş görüşü ağır basmış ve iki ordu karşılaşmıştı. Zeyd. b. Hârise (ra) şehit düşünce, sancağı, Cafer aldı Cafer'in sağ eli kesildi; bu sefer sancağı sol eliyle tuttu. Sol eli de kesilince sancağı yine bırakmadı; kesik iki elinin kalan kısımlarıyla sıkıştırarak göğsü arasında tuttu. Nihayet o da şehid düştü. Bundan sonra Sevgili Peygamberimizin emrine uyularak sancağı, sahabenin şâirlerinden Abdullah b. Revâha aldı; o da şiirler söyleyerek harp etti ve şahâdet şerbetini içti. İşte bu sırada askerde genel bir çöküntü doğmak üzereydi ki, askerin hemen hepsinin isteği üzerine Hâlid b. Velid kumandayı ve sancağı eline aldı. O gün akşama kadar savaş yapıldıktan sonra Halid, ertesi sabaha kadar sağ kanatta bulunan Müslüman askerleri sol kanada, sol kanattakileri sağ kanada, arkadakileri öne ve öndekileri arkaya alarak yerlerinde değişiklik yaptı. Böylece düşmana yeni destek kuvvetleri geliyormuş izlenimini vermek istiyordu. Bir yandan da İslâm ordusunu kesin hezimete uğramaktan ve bütünüyle kılıçtan geçirilmekten korumak için yavaş yavaş geriye çekiliyordu. Hatta ric'atten evvelki bir hücumunda Hâlid, düşmana bir hayli kayıp verdirmiş ve bol ganimet de elde etmişti. İşte bu şekilde İslâm ordusunu Medine'ye sağ salim geri getirdi.

İslam sancağı yere düşmedi

Rasûlullah (sas) savaşın bütün safhalarını, Medine'ye henüz hiçbir haber ulaşmadan, ashâbına bildirmişti. Cenab-ı Hak, savaş meydanını olduğu gibi göstermişti. Mescid-i Nebî'de minber üzerine oturmuş bulunan Allah Rasûlü (sas) gözlerinden yaşlar akarak; "İşte sancağı Zeyd aldı, Zeyd vuruldu, şehid düştü. Sonra Câfer aldı, o da şehid oldu. Sonra Ravâhaoğlu aldı, o da şehid oldu. En sonunda sancağı, Allah'ın kılıçlarından bir kılıç, Velîdoğlu Hâlid aldı. Allah O'na fethi müyesser kıldı." buyurdu. (Buhârî, 2/72) Rasûlullah (sas), Zeyd, Câfer ve Abdullah'ın şehid düştüklerini haber verdikçe, her biri için istiğfâr etmiş ve cennete girdiklerini de müjdelemişti. Sancağı Hâlid alınca ise; "Allah'ım, Hâlid senin kılıçlarından bir kılıçtır. Sen O'na nusret ihsan buyur." diye duâ etmişti. Bundan sonra Hâlid'e "Seyfullah" (Allah'ın kılıcı) denildi. Câfer'in (ra) şahadet haberini duyunca, âilesi feryâda başladılar. Rasûlullah (sas) da son derece üzgündü. Çok sevdiği, en değerli arkadaşlarını kaybetmişti. Câfer'in âilesini teselli etti. Acılıdırlar, yemek yapamazlar, diye evine yemek gönderdi. "Allah Câfer'e, Mûte'de kesilen iki koluna bedel, iki kanat verdi. O'nu cennette meleklerle birlikte uçuyor gördüm." diye müjdeledi. Bu sebeple Hz. Câfer, bundan sonra "Câfer-i Tayyâr" diye anıldı.

İslam'ın bahadır erleri birer birer şehid oldu

Hâlid b. Velid diyor ki: "Mûte Savaşı'nda elimde dokuz kılıç parçalandı." Bu ifadeden Mûte Savaşı'nın ne kadar şiddetli geçtiğini anlıyoruz. Bu savaşa katılmış bulunan Abdullah b. Ömer diyor ki: "Mute günü ben Ca'fer'i şehid edilmiş olarak gördüm. Onun vücudunda süngü ve kılıç darbesiyle elli yara saydım. Bu elli yaradan hiçbiri arkasında değildi." Bundan Ca'fer b. Ebu Talib'in ne kadar korkusuzca ve sanki arkasına hiç dönmeden düşmanla savaşmış olduğu anlaşılmaktadır. Allah yolunda kesilen iki koluna karşılık Cenab-ı Hak ona iki kanat ihsan etmiştir ki, bu; onun mânen yüce mertebelere eriştirildiğine işarettir, denilmektedir.

Özürlü olmak yada ailede bir özürlünün bulunması ilk anda katlanılması zor bir şey gibi algılanıyor. Ama, tüm sıkıntılar inanç, sevgi ve Hak'tan gelene sabır duygusu ile aşılabiliyor.

■ **ÖMER ŞAMİL KAFKAS**

Ailece bir 'özür'le yaşamak

Gurbetçi Baloğlu ailesinin hayatı tam bir sabır ve dayanışma hikayesi. Evlendiklerinden kısa bir süre sonra ve ilk çocukları daha iki yaşlarındayken yakalandığı MS (Multiple Sclerosis) hastalığıyla, hızla bir felç hayatına sürüklenivermiş İrfan Bey. Ve yeni başlayan bu evlilik ve aile hayatında çok zor dönemler geçirmiş. Bu dönem içerisinde ailenin, özellikle evin annesi Nafiye Hanım'ın gösterdiği sebat ve sabır herkese çok güzel bir örnek teşkil ediyor. Toplumda yüz binlerle ifade edilebilecek sayıda engelli ve özürlü insanımız bulunuyor. Onların çilesine ve hayatına ışık tutmak, örnek hikayeleri tüm insanlığa duyurmak gerekiyor. Önce Nafiye Hanım gelmiş İsveç-Stockholm'e, ablası vesile olmuş. Sonra İrfan Bey gelmiş, 14 Mart 1982'de. Ve 21 Mart'ta evlenmişler. Kısa bir süre sonra da bu hastalığının belirtileri baş göstermeye başlamış. Yürürken aniden düşmeye başlamış İrfan Bey. İşi şakaya vurup, "Her seferinde de ayağım bir yerlere takılıyor." diyormuş. Ama iş ciddi bir hâl alınca doktora gitmişler. Uzun tetkikler neticesinde MS teşhisini koymuş doktorlar. Sonra hastalığın evrelerini anlatmışlar onlara; zamanla yürüyemeyecek ve bazı kabiliyetlerinde yavaşlama olacak, diye. Kucağında minik oğlu, yanında kocasıyla; bu teşhis karşısında dona kalıyor Nafiye Hanım. Çok sıkıntılı ve bunalımlı bir döneme giriyor. Onun bu dönemlerinde en çok yardım beklediği yakınları dahi sırt çeviriyorlar! Onun oraya gelmesine öncülük eden ablası, İrfan Bey'in ağabeyiyle evli... En çok destek beklediği bu aile de geri durunca, en büyük hayal kırıklığını da orada yaşıyor. Hatta bu aile apar topar Türkiye'ye taşınıyor. O hafta Nafiye Hanım da eşini yanına alarak Türkiye yolunu tutuyor. Zira eşinin hastalığına bir türlü inanamamaktadır Nafiye Hanım ve tam emin olmak istemektedir. İstanbul'da bu sahadaki uzman bütün doktorları dolaşıyorlar, netice hep aynı! Hatta bazı doktorlar, kaş-göz işaretleriyle; İrfan Bey'in durumunun umutsuz olduğunu, bir an önce onu 'terk etmesi' gerektiğini ima ediyorlar. Tam bir şok halindedirler o dönemlerde.

Stockholm'e döndüklerinde artık bu hastalığın varlığını kabul etmektedirler. Böyle bir kabulleniş, o hastalığı daha bir katlanır kılmıştır.

Bir özrün perdeleyemediği, hayırla yoğurduğu ve olgunlaştırdığı hayırlı bir aile tablosu.

FOTOĞRAFLAR: ÖMER ŞAMİL KAFKAS

Fakat yardım görmediği çevresinden de sürekli olarak şu telkinleri almaktadır Nafiye Hanım: "Yatalak böyle bir eşi ne diye çekeceksin, onu yardım kurumlarına bırak ve kendine yeni bir hayat kur!" Ama böyle bir şeye gönlü bir türlü razı olmaz. Bu dönemlerde bir "ışık" aramaktadır. Çok dua eder Rabb'ine, kendisine bir yol göstermesi için! Ve ikinci evladı Rabia'ya hamile olduğunu öğrenir. Bunu bir ışık olarak kabul eder ve başına her ne gelirse, katlanmaya kendisini daha bir hazırlar.

Bakıcılar işi karıştırıyor

Stockholm Belediyesi, İrfan Bey'in bakımı için bakıcılar göndermeye başlar. Her gün farklı birileri gelmektedir eve. Her birinin elinde bir anahtar vardır ve aniden içeri girebilmektedirler. Özel hayatları hiç kalmamıştır, sürekli bir teyakkuz halinde yaşamaktadırlar; zira her an içeriye birileri girebilecektir. O bakıcılardan bir bayan, henüz anaokuluna gitmekte olan kızı Rabia'ya bir sabah; "Senin okulda erkek arkadaşın var mı?" diye sormuştur! Bunu duyunca kan beynine çıkar Nafiye Hanım'ın. Teklifsizce hayatlarına giren bu insanların, bir de zihinlerine girmeye başlaması artık çok rahatsız etmeye başlar. Evin maneviyatı, huzuru kalmamıştır. Bir gün de erkek bakıcılardan birisi eve içkili bir şekilde gelince, canına tak etmiştir artık. Her namazdan sonra; "Ya Rabbi, bize hayırlı bir çözüm ver!" diye dua etmeye başlar. Bir gün, apartmanlarının giriş katının boşaldığını görür. Hemen burayı tutmaya karar verir. Buraların kiralama işlerine bakan ev kurumuna gider. Oranın şefine durumunu açar; ama reddedilir. Çünkü böyle kiralamalarda sıra usulü geçerlidir ve bu şartlarda onlara vermeleri imkansız gibi gözükmektedir. O kadar bunalmıştır ki Nafiye Hanım, bütün içtenliğiyle der ki oranın şefine: "Evim, başkalarının işyeri oldu. Kendim ve çocuklarım için istiyorum bunu!" Yol boyunca sürekli dua eder. Eve geldiğinde bir telefon alır, ev kurumundan aramaktadırlar ve istisnai olarak o daireyi onlara vereceklerini haber vermektedirler. 1994 Ocak'ında İrfan Bey alt kata taşınmıştır.

İrfan Bey, maddi-manevi sıkıntılarını ibadetlerine devam ederek aşıyor.

O günden beridir de bakıcılar rahat rahat o daireye girip çıkabilmektedirler. Nafiye Hanım'lar da sürekli olarak onun yanına gidip gelerek ihtiyaçlarını görmeye çalışmaktadırlar. Böyle sıkıntılı dönemleri nasıl atlattığını soruyoruz kendisine; "Allah'ıma olan inancımla." diyor tek cümleyle. Sonra ekliyor:

"İlk hastalığı öğrendiğimiz zamanlarda, yanımda kimseleri göremeyince, güvendiklerim çevremden kaçışınca; Rabb'imi buldum! Hakiki Dost'umu. O'nun gücünü buldum! O vakitler güzide bir toplulukla tanıştım, beni sohbetlerine çağırdılar. O güzel atmosferi soluklarken, dertlerim, problemlerim daha bir hafifledi. Kendimi sohbetlere, hayra verdim; nerede 'hayır var!' derlerse oraya koşmaya çalıştım."

Ya o sandalyede ben olsaydım

İrfan Bey'le evliliğini hangi duygular içinde sürdürdüğünü soruyoruz: "İrfan Bey'in yerine, o tekerlekli koltukta kendimin oturduğunu hayal ederim. Rüyalarımda hep kendimi oturuyor görürüm. Halbuki hiç oturmadım ömrümde, ödüm kopar! Kollarımın feri gittiğinde 'İrfan Bey de böyle hissediyor demek' diyorum. Kendimi onun yerine koyarım sürekli ve sorarım o zaman kendime: 'Ben olsam ne isterdim?' Ailem hep yanımda olsun isterdim, bana karşı güzel davransınlar isterdim. Böyle empati yapınca, ona daha çok yakınlaşmak geliyor içimden!"

Burada oğulları Şemsî söze giriyor: "Ben de büyüdükçe düşünmeye başladım; bir gün ben de böyle hastalanabilirim diye. Babama karşı iyi olayım ki, benim çocuklarım da bana karşı iyi davransınlar diye düşünmeye başladım. Okulda özürlülerle dalga geçenleri görünce hep kızardım; bilirdim ki babam özürlü."

Rabia özürlü olmanın kendisi için hep hassas bir konu olduğunu ve "her olaydan" alındığını söylüyor. Sonra Şemsi biraz daha açılıyor: "İnsanın babasını sürekli böyle görmesi kolay değil. Ne çocukluğumda, ne de gençliğimde babamla şöyle sokağa çıkıp dolaşamadık. Ama babam hep bizi düşündü, o haliyle gider bizim ihtiyaçlarımızı almaya çalışırdı. Çoğu zaman daha biz demeden, ne istediğimizi anlardı. Bize verdiği çok şeyler oldu, birçok sağlıklı babanın veremediği."

Tekrar Nafiye Hanım'a yöneliyoruz; "Ben küçükken nazlı, zayıf, çıtkırıldım ve mız mız bir kızdım. Babam bana 'nane molla' derdi. Dokuz çocuğun en küçüğüydüm. Ama bu yaşadıklarım beni olgunlaştırdı, güçlendirdi. Dost bildiklerim, yakınlarım el çekince omuzlarımda buldum bu yükü. Ve bu kamçıladı beni. Kaderin bir cilvesi de; daha evlenmeden önce iki yıl kadar bir işte çalışmıştım.

Özürlülerin bakım ve temizliğiyle ilgili bir işti. Demek Rabb'im beni hazırlıyormuş böyle bir duruma!" Acaba, ev hali ve sorumluluklar nasıl gidiyor? Rabia, "Hayatı, doğuştan itibaren babama göre ayarladım. Okuldan çıkıp hemen eve geliyordum. Çünkü biliyorum ki annemin yardıma ihtiyacı var. Sürekli omuzlarımda bir sorumluluk hissetmek beni olgunlaştırdı. Doğar doğmaz karşımda bulduğum olağan bir durumdu. Bu olağanlıkla, ileride büyüyünce benim de böyle olacağım düşüncesini taşıdım hep içimde." diyor. Şemsi ise, "Babamı bazen 1-2 haftalığına götürdüklerinde evde bir boşluk oluyordu. Geldiğimde, yardımcı olabileceğim babam olmuyordu artık evde. Bir gün babamı yerinde ziyaret ettim. Onu bakımsız görünce çok ağırıma gitti. Bir daha babamın yanımızdan ayrılmasını istemedim."

Namaz kılması bize gurur veriyor

Rabia "Ona yapılan her güzelliğin cennete yönelik olduğunu bilmek, hastalığın en güzel tarafı bizler için." diyor ve ekliyor: "Sıkıntılarına rağmen, babamın hep namaz kılıyor olması bana huzur ve gurur veriyordu. Arkadaşlarıma gururla söylüyordum bunu, onlar şaşırıyorlardı: 'Bizim babamız sağlıklı olduğu halde kılmıyor, seninki nasıl kılabiliyor ki!' diyorlardı. Ben başlarda her mevzuda babamın tarafını tutardım, annem en ufak bir yorgunluk emaresi gösterecek olsa ona içten içe kızdığım olurdu. Ama büyüdükçe annemi daha iyi anlamaya başladım, şimdi ona daha çok saygı duyuyorum!"

Sözün burasında, titrek bir sesle İrfan Bey, "Allah razı olsun sizlerden! Bugün yaşıyorsam, önce Allah'ın, sonra sizlerin sayesinde!" diye teşekkürlerini ifade ediyordu. Evet bu ruh ve şefkat ortamı, İrfan Bey'in bu zamana kadar gelmesine vesile olmuş. Zira doktorlar onun çok yaşayacağına ihtimal bile vermemişler. Onun hastalığını 30 basamaklı bir merdivene benzetmişler; kimisi koşarak çıkar ve bitirir, kimisi ise yavaş yavaş. Hastalığının başlarında, rahatsızlığı çok hızlı ilerliyormuş. Ama ailesinin sahiplenmesi, sıkı dayanışmasıyla birden yavaşlamış. El ve ayaklarındaki kötüye gidiş durmuş. Yüzüne sürekli olarak tokat atılıyormuş hissinden kurtulmuş artık. Onu muayene eden doktor, "İyi bir hayatın, güzel bir ailen var. Sağlığında bunun çok etkisi var." demiş ona...

Sabır, sevgi ve dayanışma

Nafiye Hanım'ın hayat tarzı ise tam bir örnek teşkil ediyor çevresine. Birisi hastalansa, hastaneye götürecek birisi aransa, akla hep artık Nafiye ablaları gelir olmuş Stockholm'deki Türk ailelerin. O tam bir eğitim, hayır işleri tutkunu, hayatını buna adamış bir insan! Evet o, elinin yettiğince buradaki öğrencilere daha fazla burs ayarlayabilmek için çırpınmakta. Hatta Nafiye ablamız tanıdıklarının evlerine temizliğe gidiyor ve iş bittikten sonra o aileye diyor ki: "Bunun parasını gidip şu eğitim kurumuna verirsiniz artık!" Bu bereketli paralarla da gençler okuyorlar bu gurbet ellerde.

Nafiye Hanım, sadece eşine karşı yardımsever değil, gurbette okuyan talebelere de elinden gelen yardımı yapmaya çalışıyor.

Çocuk yetiştirmede

23 ALTIN KURAL

Çocuk yetiştirmek aslında her anne babanın kendini eğitmesi anlamına gelir. İyi bir evlat için yanlışlarınızdan vazgeçmeli, azmetmeli ve gayret göstermelisiniz.

■ **PROF. DR. İBRAHİM EMİROĞLU**

1 Aile fertlerinin birbirine karşı sevgi ve saygı duyduğunu çocuklara hissettirmeliyiz.

2 Anne-baba, çocuklarının önünde münakaşa ve kavga etmemelidir. Çocukların bu gibi durumlarda sarf edilmesi muhtemel hakaret içeren sözleri duymaları doğru değildir.

3 Çocukların bazı yanlış sözlerine veya küçük suçlarına hakaret ve alayla karşılık verilmemelidir. Onların da Onurlarının kırılması gerektiği unutulmamalıdır.

4 Çocukların da birbirlerine hakaret etmelerine izin verilmemelidir.

5 Ortada çocukların işlediği bir suç varsa, suçlu olan araştırılmalı, sadece suçlu olana ceza verilmelidir.

6 Cezalandırma ve ödüllendirmede âdil olunmalıdır. Bu konuda kardeşler (veya öğrenciler) arasında eşit davranılmalıdır.

7 Çocuklarımıza, yaratılmışları Yaratan'dan dolayı sevmeyi öğretmeli, anlatmalıyız.

8 Onlara büyük muamelesi yapmalı, fakat büyüklerden beklenen istememeliyiz.

9 Hatalarını sayıp dökmekten ziyade sorumluluklarını hatırlatmak daha az can sıkıcı olur.

FOTOĞRAF: MEHMET DEMİRCİ

10 Çocuğa örnek alacağı şahsiyetler olarak kahramanlık, cesaret, yiğitlik, doğruluk ve mertlik timsali kişileri göstermeliyiz.

FOTOĞRAF: MUSTAFA SAĞLAM

11 Sosyal faaliyetlerde bulunmasına imkân sağlanmalı.

12 Spor ve müzik konusunda teşvik etmeliyiz.

13 Başkasının malına göz dikmenin, doğru olmadığını, “hak” kavramının önemini, helal kazancın gerekliliğini iyi anlatmalıyız.

14 Çocuklarımızın her istedikleri yere, kontrolsüz bir şekilde, gitmelerine izin vermemeliyiz. Bulundukları yerleri araştırarak onlarla yakından ilgilenmeli ve (baskıcı bir tutum izlemeden) inisiyatifimizi elden bırakmamalıyız.

15 Çocuklarımızın bütün kusurlarını görüp cezalandırmamalı, bazı ufak kusurlarını görmezlikten gelerek, yanlışını îmâ yoluyla anlatmaya çalışmalıyız. Bilmeyerek veya istemeyerek yaptığı hatadan dolayı cezalandırma yoluna gitmemeli, ikna ederek hatasını düzeltmesini sağlamalıyız.

16 El, yüz, diş, tırnak, elbise, beden ve çevre temizliği konularında onları hassas yetiştirmeliyiz.

17 Çocukları, küçük yaşta öcü, cadı, canavar, gulyabani, hayalet, hortlak gibi hayali ve gerçek dışı şeylerle korkutmamalıyız.

18 Uluorta sorular sorsalar dahi, onların öğrenme meylini kırmadan, anlayabilecekleri şekilde sabırla cevap vermeliyiz.

19 Unutmayın onlar çocuk ve her hareketinizi izleyip, rol model olarak sizin davranışlarınızı kaydediyorlar.

20 Seviyeyi fazla düşürmeden onların sorunlarına bir arkadaş gibi yaklaşmalıyız.

21 Çocuk, iyi bir iş yaptığında övülmeli ve hediyelendirilmeli.

22 Temiz ve tertipli olmada da örnek olmalıyız.

23 Çocukluğunu yaşamasına, oynamasına müsaade etmeliyiz.

Acaba biz milletçe nereye gidiyoruz?

"Ben öğretmen emeklisiyim. Çocuklarıma, çevredeki gençlere baktığım zaman çok kaygılar yaşıyorum. Bu kaygılarımda ne kadar haklı olduğumu geçenlerde yaşadığım şu olay da kanıtladı:

Bazı ihtiyaçlarımı almak için uzak bir mesafeye gitmiş, geri dönmek için de otobüse binmiştim. Otobüs doluydu ve oruçluydum.

İçimden defalarca; 'Allah'ım biri yerini verse de otursam' diye geçiriyordum ki, birden düzgün giyimli bir delikanlı, kibar tavırla yerinden doğrulup kalktı. Küçük sesle 'şükürler olsun' dedim ve delikanlının boşalttığı koltuğa oturmaya yeltendim. Ama hayret veren bir şey oldu; delikanlı gergin bir yüzle 'size değil, şu hanımefendiye' dedi. Yanımdan bir genç kız hoyratça sıyrıldı, şımarık bir eda ile boş yere oturup, hemen de ayak ayak üstüne attı. Sözde 'hanımefendi', ağzındaki sakızı çiğnemeye devam ederek, yanımdaki, teşekkür borçlu olduğu delikanlıya döndü; 'Çok mersi, çok yorulmuştum.' dedi.

Yorgunluğuma eklenen sıkıntıyla kan-ter içinde kalmıştım. Dakikalar uzadıkça uzadı. Eve nasıl geldiğimi, iftarı nasıl ettiğimi bilmiyorum. Ancak, orucumu açarken ağlayarak uzun uzun çocuklarım ve gençlerimiz için dua ederek Allah'ın (cc) Ramazan ayı hürmetine onları doğru yola iletmesini istedim.

Fakat gençlerimizin bu denli kimliklerini unutmalarını, inançlarının zayıflamasını anlayamıyorum. Ben ki dünün eğitmeniyim!...

Acaba biz milletçe bir hata mı yapmaktayız?"

Dr. Jale Şimşek

'Çocuk dinden, imandan, ahlâktan ne anlar?' dememeli

Çoğu gençlerimizin kimlik sorunu yaşadıkları ve inançlarının zayıfladığı atlanmayacak önemli bir olgu. Çocuklarımızın bomboş bir kafayla, güncel kültüre kapılıp gittikleri de ayrı bir gerçek. Bu duruma sebep, çocuklarımıza daha küçücükten dinî ve ahlâkî değerlerimizi aktarmadaki eksiklerimiz ve ihmallerimizdir.

Onları büyütürken bazen; "Şimdi bir sürü emir ve yasakla baskı yapmayalım, serbest yetişsinler. Büyüyünce onlar doğruyu bulur muhakkak" dedik. Bazen de; "O daha çok küçük, dinden, imandan ne anlar, ahlâktan ne anlar. O sadece derslerini çalışsın, sınavlarında başarılı olsun. Şimdi yarışı kazanma zamanı" dedik. Ama öyle olmadı ve her iki halde de yanıldık.

Bizim çocuklarımıza vermediğimiz dinî, ahlâkî, kültürel değerlerimizin bilgileri yerine; çevrede uçuşan, serbestçe dolaşan, sokakta, çarşıda, sinemada, evdeki ekranda önlerine çıkan her türlü ahlâk dışı şeyler; değersizlikler, zıtlıklar ve aykırılıklar onların davranışlarına, düşüncelerine, hayallerine yerleşti, çocuklarımız hepsini benimsedi. Çünkü çocukların aileleri tarafından ihmal edilen, boş bırakılan maneviyat ihtiyaçlarını; uluorta bir şekilde toplum doldurmakta. Biz bu geçekten habersizdik önceleri. Hiç fark etmedik, taa ki çocuklarımız ergen olup karşımıza; beklemediğimiz düşünce ve davranışlarla dikilene kadar. Bugün, birçok gencimiz ahlâkî bakımdan geldiği nokta ile bizi üzmekle beraber çocuklarımız için yapılacak şeyler bitmiş değildir. Unutmayalım ki onlar bizim halâ yavrularımızdır. Hal ve hareketleriyle bizi incitseler de sevgi ve şefkatle bağrımıza basmaktan, hatalarını affetmekten geri durmamak ebeveyn olarak bizim görevimizdir. Bunun için yanlışlarını emirlerle değil, güzel konuşmalar ve ricalarla düzeltme yolunu seçelim. Hemen sonuç alacağız beklentisine girmeden sabırla ve hoş görü ile ilişki kurmak da bugünkü görevimiz. Çünkü çocuklarımız'ın kolaylıkla terbiye aldıkları dünün 'küçük yaş dönemini' ihmallerimizle kaçırdık. Artık çocuk eğitiminin temel amacı; 'bilgide ve ahlâkta' çocukların yeterli ve dengeli donanım almalarını sağlamak olduğu konusunu iyice anlayıp uygulamaya koymamız şarttır. Ayrıca çocuklarımızın eğitimini zararlı dış etkenlerden koruyan tedbirlerin her alanda alınması önemle gerekmektedir.

Hz. Peygamberimizin buyurduğu gibi; "Hiçbir baba çocuğuna güzel terbiyeden daha değerli bir miras bırakamaz" ve "İlim talep etmek her Müslüman'a farzdır". Bu anlamlı sözlerden sonra şu temenniyi yapmak yerinde olacak: "Çocuklarının güzel amelleri yüzünden cennet makamları kazanan ebeveynlerden olmak hepimize nasip olsun, inşaallah".

FOTOĞRAF: TURGUT ENGİN

Zaman Gazetesi 34194 Yenibosna/İstanbul
dr.can@zaman.com.tr

Allah'ım bu ne sevgi?

Büşra 8 - Dörtyol

"Sevgili doktor Can amca,
Sen çok iyi bir insansın. Hem de nasıl oldunuz büsürü ünimerste bin tane ünimerste okumuşsun. Bin tane ünimerste keşke ben de okuyabilsem. Ben büyüyünce BEBEK DOKTORU olucam. Bak ne diycem. Ablamın okulu mayısta bitince sen de gel. Seni gezdircem. Babam balık tutup sana yedirecekmiş. Annem de zeytin yapcak.
Not: Gelirseniz çok memnun olurum. Size DUĞA edicem."

FOTOĞRAF: MEHMET DEMİRCİ

DOKTOR AMCASI!

Amcan sana kurban olsun Büşracığım. O ne güzel bir mektup öyle. Kağıdın her yerini renkli fosforlu kalemlerle süslemişsin. Çiçekler, kalp resimleri yapmışsın. Kokulu mektubunu çok beğendim. Babanın gönderdiği balıkları ve annenin zeytinlerini bir güzel yedik. Teşekkür ederiz. Sen benim en küçük, en cici, en şeker okurumsun. Büyüyünce bebek doktoru olunca seni de aramızda görmek istiyoruz. Güzel gözlerinden öpüyorum canım BÜŞRACIM… Can amcan.

Platonik takıntı

Kefci 12

Fırat Üniversitesi'nde öğrenciyim. Orta 1'den bu yana 7 yıl süren ve hayatımı altüst eden platonik bir tutkum oldu. Bu durum bana hayatı zehir etti. Ondan nefret etmeye uğraştım, lakin başaramadım. Yeniden sınavlara gireceğim. Memlekette hazırlanmam gerekiyor. Lakin orada yine karşıma çıkacak. Size beni olumsuz etkilemez mi?

Dr. Can

Sevgili Kefci. Platonik ilgiler özellikle toplumumuzda sayısal olarak fazlalık arz etmektedir.

Platoniklerin, yazlık, mahalle, okul ve/veya okul servisi, ünlüler ve işyeri çeşitleri vardır. Sizinki mahalle ya da yöre bölümüne giriyor. Bu çeşidine çok rastlanır. Sonuçta oturduğunuz mahallede olduğu için bu normaldir. Büyüdükçe ve mahalleden ayrıldıkça olay başka yönlere kayar. Heyecanı ve büyüsü zaten platonik olmasındandır. Karışıktır ve uzaktan gördüğünüz, ara sıra içini gezip dolaşsanız ya da yanına yaklaşsanız bile bir sarayın ya da binanın hayallerinizle ışıklandırılıp süslenmesinden ibarettir. Sanal bir abartıdır. İçine girip yaşayınca o binanın huzur konusunda hiç de hayalinizdeki gibi olmadığını anlarsınız.

Genelde P'ler ya özgüven eksikliğinden, ya kültür, yaş ve statü farklılığından olur. Ama hepsinde de güçlü bir hayal gücü devrededir. Ben sizin bu konuyu "üstüne giderek ve unutmaya çalışarak" değil özgüveninizle aşacağınıza inanıyorum. Çalışmalarınıza mani olacağını da sanmam. Belki bilakis olacak ve size bu duygular teşvik olacaktır. Başarılar.

DR. CAN

Hâlâ, güzel yurdumun onurlu insanları var…

Juan
Dr. Bey. Babamla aramızda baba-oğul olarak hemen hiçbir şey kalmadı. Belki bana şimdiye dek maddi olarak her bir şey sağlandı; ama dertlerimin hiçbirine ortak olunmadı. Oturulup ailecek sorunlar görüşülmedi. Hep bir şefkat, ilgi, alaka ve sevgi eksikliği yaşadım. Ne zaman babamla oturup bir şeyleri konuşmak istesem sonu hüzünlü bitti. Babam kendisini benim para kaynağım olarak görüyor. Evde huzurum yok. Kendimi dışarı attığımdan her türlü malayani ve pis işler beni buluyor. Yuvamız yıkılmak üzere. Annemse benim askere gidip gelmemi bekliyor. Tavsiyeleriniz?

Dr. Can
Sevgili Juan. Mektubunu okuyunca epey hüzünlendim. Diğer mektuplara geçtim. Daha değişik sorunları okuyayım ve Juan'ın mektubundan oluşan halet-i ruhiyem ve kafam dağılsın istedim. Peşi sıra bir buçuk saat öyle mektuplar tevafuk ettirdi ki Allah; bana da ilaç gibi geldi onlar. Dinle de sen de paylaş sevincimi.

1) Hâlâ komşu evler, bir kap yemeği bölüşüyor bazı mahallelerde.
2) Hâlâ dini kullanarak tüccarlık yapanlara inanmayan insanlarla kaynıyor ortalık.
3) Hâlâ "Allah sevgisinin ardında, hiçbir karşılık beklemeden yardım ediliyor" yoksullara.
4) Hâlâ hatırlı ve paralı kimselerin kurumları değil, akıllı, inançlı ve yoksul çocukları okutan müesseseler harıl harıl çalışıyor.
5) Hâlâ, bilgisayar çocukları yarının ışık Türkiye'sinin kapılarını zorluyor.
6) Hâlâ güneş batarken, yürekleri kıpır kıpır insanların. Ve cebindeki son kuruşu bölüşüyor delikanlılar.
7) Hâlâ, aşk için, sevgi için gözyaşı dökülüyor, mektuplar yazılıyor.
8) Hâlâ, otobüs duraklarında beklerken lüks otomobiline buyur eden oğlanlara yüz vermeyen kızlarımız var.
9) Hâlâ, yaşlı insanlara el uzatabiliyor gençlerimiz.
10) Hâlâ, birçok camide, sadece Allah adına buluşuyor insanlar, politikadan uzak.
11) Hâlâ, yırtık papucu ve işsizliğine aldırmadan, ülkeyi karanlığa sürükleyenlerin 1 kg. pirincine yan gözle bakmayan babalar var.
12) Hâlâ, aynı toprağın çocukları "biz kardeşiz" diyebiliyor bu ülkede.
13) Belki de bütün bunlar yüzünden hâlâ, yüzleri asık insanlar var bu dünyada, bu ülkeyi bölemeyeceğiz, bu kardeşlik mozayiğini kıramayacağız diye. Sanırım.

Sevgili Juan;
Bu kadar çamurlar ya da bu kadar nilüferler arasında ne yapıp yapıp, aile içi kırgınlıklara son vermeli diyorum. İster askere git, ister okula devam et, ister sevdiğinle evlen; ama ne yap et, aldığın soluk için bu hayatı sev. Yaşamını güzelleştirecek şeyler yap. 20'li yaşlarda bu günkü yaşadıklarına, 30'lu yaşlarda 20'lilere bakıp bakıp güleceksin. Babanın elini öp, açık konuş onunla. Sosyal aktivitelere gir. Kafanı dağıt. Dağlara, denizlere bak. Ağaçları, çiçekleri, böcekleri incele. Bir, yemek ya da tuvaletten sonra kendini nasıl temizlediğini gözle ve tefekkür et. Neciyim nereden geldim, nereye gidiyorum bulmacasını çöz. Rahatlayacaksın. Sağlıklı günler.

FOTOĞRAF: ALİ ÜNAL

Bir seyahatte nasıl geride kalan manzaralara takılıp kalmıyorsak, hayat yolculuğunda da öyle olmalı aslında.

Hazırlayan: ALİ DEMİREL

İnsanın Allah ile olan bağını koparmaktan ibaret olan inkârcılık, insanın içine girerse o manalı sanat eserleri karanlığa düşer ve okunmaz. Yüce sanatların çoğu gizlenir. Görünenler ise sebeplere, tabiata ve tesadüfe verilir.

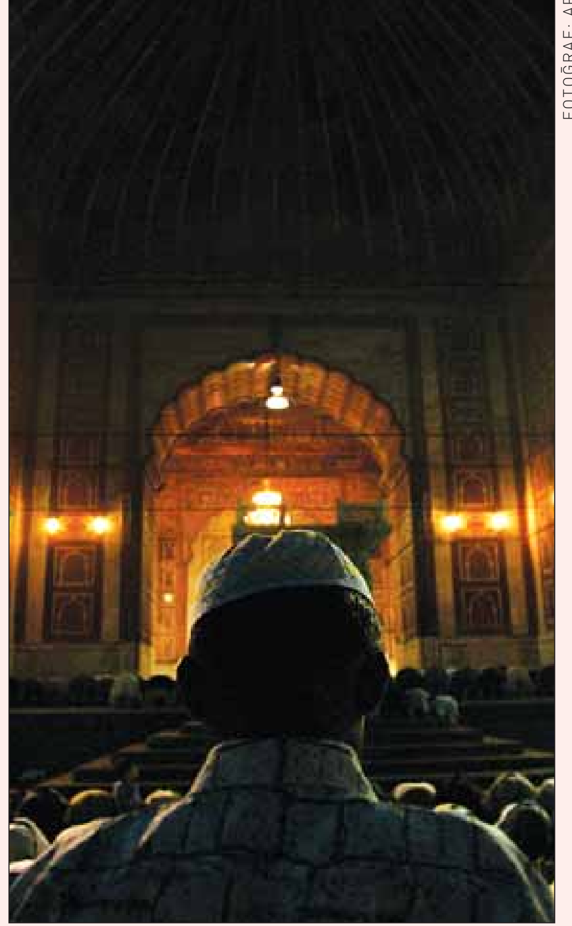
İman, insanı insan eder

İman, insanı fizik âleminin dar, statik ve boğucu sınırlarından kurtarıp onu kendi dışındaki âlemlerle bütünleştiren, önünü aydınlatan bir ışık kaynağıdır. İman, kişiyi bütün varlığın tek sahibi Allah'a muhatap kılması ve O'na bağlaması itibarıyla, insana huzur ve şeref veren büyük bir güç merkezidir.

İman sayesinde insan, Yaratıcısına bağlanır. Bu sayede insan, iman ile insanda görünen ilâhî sanatları ve Cenab-ı Hakk'ın isimlerinin nakışları itibarıyla kıymet kazanır. İnançsızlık ise o bağı koparır. İnsanın Rabb'iyle arasındaki bağ kopunca, Allah'ın insan üzerindeki sanatı gizlenir. Böyle bir insanın kıymeti sadece madde itibarıyla olur. Madde fani ve geçici olduğu için kıymeti hiç hükmündedir. Bunu şöyle bir misalle açıklayabiliriz:

İnsanların sanatı içinde maddenin kıymeti ile sanatın kıymeti ayrı ayrıdır. Bazen madde ile sanat birbirine eşit, bazen madde daha kıymetli, bazen de beş bin liralık demir gibi bir maddede beş milyon liralık sanat oluyor. Bazen madde itibarıyla beş bin lira eden antika bir sanat eseri milyonlarca liralık değerdedir. Böyle antika bir sanat eseri, antikacılar çarşısına götürülse, pek eski ve hünerli sanatkarına nispet ederek satışa sunulsa milyonlarca fiyata satılabilir. Eğer demirciler çarşısına gidilse, beş bin liralık bir demir fiyatına satılır.

İşte insan, Cenab-ı Hakk'ın böyle antika bir sanatıdır. Nazik ve nazenin bir kudret mucizesidir. Allah insanı bütün isimlerinin tecellisine mazhar ve kâinatın küçük bir misali olarak yaratmıştır. Eğer iman nuru insana hakim olup, üzerindeki bütün manalı nakışlar o ışıkla okunur. "Ben, Rabb'imin bir sanat eseriyim, mahlûkuyum. O'nun rahmet ve ikramına mazharım" gibi manalarla insandaki ilâhî sanatlar görünür. Böyle bir insanın kıymeti, o ilâhî sanata göre olur.

FOTOĞRAF: AP

İmanın geçerli olmasının şartları nelerdir?

1. İman hür iradeyle yapılmalı, ümitsizlik, baskı ve tehdit gibi durumlarda gerçekleşmemiş olmalıdır.
2. İman esaslarından birini inkâr anlamına gelen bir tutum ve davranış imanı geçersiz kılar.
3. Mümin, "çok günahım var, ben kesinlikle cennete giremem, benim yerim cehennem" türünden ifadelerle Allah'ın rahmetinden ne ümitsiz ne de "nasıl olsa imanım var, cennetim garanti" diyerek emin olmalı, devamlı korku ile ümit arasında bulunmalıdır.
4. "Namaz ve oruç da neymiş" şeklinde ibadetlerin ve dinî hükümlerin hikmetsizliği ve gereksizliği yorumunda bulunmak kişinin imanını ortadan kaldırır.